

Jönköpings kommun

Rektorn vid Bottnarydsskolan

Beslut för grundskola och fritidshem

efter tillsyn av Bottnarydsskolan
i Jönköpings kommun

Tillsyn i Bottnarydsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Jönköpings kommun under Våren 2013. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Bottnarydsskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 7 maj 2013 och den 8 maj 2013.

Fakta om skolan

Bottnarydsskolan ligger i Bottnaryd, 25 km väster om Jönköping. Skolenheten ingår tillsammans med Ryds skola i det som av Jönköpings kommun benämns som Norra Mo utbildningsenhet. Skolledningen består av rektor tillika förskolechef och en biträdande rektor tillika förskolechef. Rektor för Bottnarydsskolan är även rektor för Ryds skola. Bottnarydsskolan omfattar förskoleklass samt grundskola årskurs 1, 2 och årskurs 4 till och med 6. Det är 123 elever i grundskolan samt 22 barn i förskoleklass. Eleverna i årskurs tre får detta verksamhetsår sin utbildning på Ryds Skola. Det finns två fritidshem med totalt 73 barn inskrivna. Fritidshemmet i Bottnaryd tar emot elever som tillhör Bottnaryds upptagningsområde. Eleverna i upptagningsområde Ryd erbjuds plats på fritidshemmet i Ryd. Norra Mo utbildningsenhet omfattar även ett antal förskoleavdelningar.

Elevhälsan är gemensam för Bottnarydsskolan och Ryds skola och omfattar rektor, skolsköterska, kurator samt specialpedagog. Vid behov har skolan tillgång till skolpsykolog och skolläkare.

Skolverkets statistik visar att andelen elever i årskurs 6 som nådde kravnivån på de nationella ämnesproven år 2012 var 63 procent i matematik och 68 procent i svenska. I ämnet engelska bedömdes så gott som samtliga elever klarat kravnivån. Skolans uppgifter visar att merparten av eleverna i årskurs 6 fick minst betyget E i samtliga ämnen under höstterminen 2012.

På fritidshemmet erbjuds en verksamhet som är planerad i enlighet med läroplanens mål. De övergripande mål som fritidshemmet arbetar med följs upp på skolnivå.

Helhetsbedömning

Rektorn på Bottnarydsskolan tar ansvar för att det på skolan bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete. I detta ingår bland annat ett arbete kring betyg och bedömning och kring elevinflytande. Det genomförs regelbundna uppföljningar av elevernas kunskapsresultat. Resultaten efterföljs av analyser och åtgärder i syfte att förbättra utbildningen. Detta till trots har resultaten för de elever som lämnat skolan inte förbättrats de senaste tre åren. De uppgifter som rektor

redovisar visar att elevernas resultat på Bottnarydsskolan har försämrats i framför allt ämnena svenska, engelska och matematik. Detta har bland annat föranlett att man på skolan tagit fram en handlingsplan för att systematiskt kartlägga och följa elevernas läs- och skrivutveckling och deras utveckling i matematik. Med tanke på de lägre resultaten i några ämnen är det viktigt att fortsätta de påbörjade diskussionerna om hur skolan kan öka graden av elevinflytande. Detta kan även komma att få påverkan på elevernas motivation i skolan. Vid tidigare utbildningsinspektion år 2008 identifierades ett behov av att förbättra graden av utmaningar för eleverna och innevarande tillsyn visar att detta behov kvarstår. Det är viktigt att alla elever möter höga förväntningar och får möjlighet att vara med och påverka undervisningen. Skolan har vidare en utmaning i att stödja de elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås. Skolan behöver uppmuntra eleverna och främja elevernas motivation. En viktig form av uppmuntran är att eleven får arbeta med ett innehåll som utmanar eleven och ger henne/honom möjlighet att utveckla sitt lärande ytterligare.

Skolan har kända rutiner för att identifiera och utreda elever i behov av särskilt stöd, men de insatser som sätts in behöver dock följas upp och utvärderas på ett tydligare sätt.

På Bottnarydsskolan bedrivs ett aktivt och systematiskt förebyggande värdegrundarbete i vilket både personal och elever är delaktiga och regelbundna kartläggningar görs av elevernas trygghet och trivsel såväl i skolan som på fritidshemmet.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Jönköpings kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 28 november 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Jönköpings kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås i skolan ska ges ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Motivering

Enligt skollagen ska alla barn och elever ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Elevintervjuerna visar att elever som kommit långt i sin kunskapsutveckling inte alltid får de utmaningar och den stimulans som de behöver i sitt lärande. Det finns exempel på elever som menar att undervisningen emellanåt har ett allt för enkelt innehåll, som får konsekvensen att de inte får anstränga sig optimalt. Bilden av att elever kan uppleva att det är så lätt att det blir tråkigt får också stöd i intervjun av elevhälsans personal. Intervjuer med både lärare och elever ger också en bild av att elevernas tidigare kunskaper inom ett område inte alltid kartläggs eller diskuteras för att anpassa innehållet eller nivån. Detta kan få till följd att eleverna inte känner att de utmanas i sitt lärande. I de enkäter som Skolinspektionen skickat ut till vårdnadshavare hösten 2012 svarar 38 procent av föräldrarna att påståendet "Mitt barn behöver mer utmaningar" stämmer helt eller ganska bra. I intervjuer med lärare framkommer det att skolan sedan en tid gör tydligare ansträngningar för att ge elever ytterligare utmaningar till exempel genom att införskaffa faktalådor som ger möjlighet till fördjupning. Rektor menar att lärarna arbetar medvetet med detta område men att det går att förbättra ytterligare så att elever i ännu högre grad får de utmaningar de behöver.

Rektor ska säkerställa att elever som lätt når kunskapskraven ges ledning och stimulans för att de ska komma längre i sin kunskapsutveckling.

Författning

1 kap. 4 § skollagen

3 kap. 3 § skollagen

Lgr 11 2.2 Övergripande mål och riktlinjer

Grundläggande värden och inflytande**Bedömning**

Jönköpings kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Eleverna ska ges ett reellt inflytande på undervisningens innehåll.

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna ges ett inflytande över utbildningen. Av läroplanen framgår att eleverna ska ges ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Av läroplanen framgår vidare att rektorn har ett

särskilt ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas.

Eleverna på Bottnarydsskolan kan vid intervjuerna ge få exempel på hur de ges ett inflytande över undervisningen. I något ämne får de vid något enstaka tillfälle ge förslag på innehåll. I huvudsak anser eleverna att det inte får möjlighet att lämna sina synpunkter på vad undervisningen ska behandla. De beskriver att de ibland kan påverka hur de ska arbeta med innehållet, oftast i vilken ordning arbetsuppgifter ska göras, och hur de ska redovisa arbetet. I Skolinspektionens enkät som elever i årskurs 5 svarat på hösten 2012 svarar en fjärdedel av eleverna att de inte är med och bestämmer på vilket sätt de ska arbeta med olika arbetsuppgifter.

I lärarintervjuer beskriver lärarna att de styr innehållet i undervisningen utifrån det centrala innehåll som anges i kursplanerna. Eleverna får inflytande främst genom att läraren efter diskussioner vid utvecklingssamtalen under vissa tider på schemat låter eleverna individuellt arbeta med olika saker. Skolinspektionen vill dock göra skolan uppmärksam på att detta inte motsvarar läroplanens krav på ett reellt inflytande. Rektorn är medveten om att detta är ett utvecklingsområde för skolan och planerar att i arbetslagen föra en diskussion om hur elevinflytandet kan öka.

Rektorn ska ta ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att elevernas inflytande över undervisningen utvecklas. Lärarna ska se till att eleverna ges ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.

Författning

4 kap. 9 § skollagen

Lgr 11 1, 2.3 och 2.8

Särskilt stöd

Bedömning

Jönköpings kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Rektor ska säkerställa att det av åtgärdsprogrammen framgår hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas

Motivering

Enligt skollagen ska särskilt stöd ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Vidare ska rektor besluta om åtgärdsprogram. Av åtgärdsprogrammen ska framgå vilka

behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

På Bottnarydsskolan identifieras elever i behov av särskilt stöd. Utredning sker skyndsamt och beslut om att upprätta åtgärdsprogram tas av rektor. I de åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av anges vilka behov eleven har och hur de ska tillgodoses. Elever och vårdnadshavare är delaktiga vid utarbetandet. Dock saknas beskrivning av hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. För att åtgärderna ska leda till önskat resultat är det viktigt att dessa kontinuerligt följs upp och utvärderas. Detta för att se om åtgärderna utgör tillräckligt stöd för eleven, eller om andra kompletterande åtgärder behöver vidtas. I arbetet med utvärdering och uppföljning av åtgärderna är det viktigt att elever och vårdnadshavare görs delaktiga. På skolan har arbete påbörjats för att göra kortare och mer intensiva insatser som följs upp mer regelbundet. Därmed är det möjligt att tidigare kunna förändra om det visar sig nödvändigt. Detta är av största vikt då det i annat fall riskerar att leda till att eleven inte får sitt stödbehov tillgodosett. Förbättringsarbetet kring inriktningen på det särskilda stödet och åtgärdsprogrammen syns dock ännu inte i skolans åtgärdsprogram.

Rektor måste fatta beslut om hur åtgärderna följs upp och utvärderas i syfte att höja måluppfyllelsen

Författning

3 kap. 9 § första stycket skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Viveka Berglund.

På Skolinspektionens vägnar

Ebba Svartz
Undervisningsråd

Yrsa Alm Holmkvist
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).